

Schriftelijke vragen aan het college (op basis van artikel 16 of artikel 55 Reglement van Orde)

Datum	25-09-2025
Zaaknummer:	1257005
Stellers van de vragen:	Wout de Jong en Bert Snoek
Politieke partij:	CDA en VVD
Onderwerp:	Vraag n.a.v. brief GS Zuid-Holland inzake juridische indeplaatsstelling huisvesting vergunninghouders
Portefeuillehouder:	Arco Bikker
Behandelend ambtenaar:	Lia de Kievit
Geacht college, Op 22 september is op de Lijst ingekomen stukken van de gemeenteraad een brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland geplaatst (verzenddatum 16-09-2025) inzake de vooraankondiging van juridische indeplaatsstelling huisvesting vergunninghouders. Wij gaan ervan uit dat de gemeenteraad in haar vergadering in oktober 2025 zal besluiten over de afdoening van de brief, maar voorafgaand aan dat besluit hebben de CDA- en VVD-fractie een aantal vragen over de inhoud en de mogelijke gevolgen van de brief.	
Vraag 1: Inleiding. De brief aan de gemeenteraad is de doorgeleiding van een afschrift van een brief die Gedeputeerde Staten aan uw college heeft verstuurd. Wij hebben de indruk dat GS ons op de hoogte wil brengen van hetgeen tussen hen en uw college gewisseld is inzake de indeplaatsstelling huisvesting vergunninghouders. Dit omdat de gemeenteraad van Molenlanden het budgetrecht heeft en het proces van een eventuele indeplaatsstelling onze gemeente geld kan gaan kosten. Is deze veronderstelling juist? Als dat zo is: kunt u ons dan een globale inschatting geven van de omvang van de kosten die met de indeplaatsstelling gemoeid kunnen zijn en een omschrijving geven van de kostenposten die Gedeputeerde Staten dan bij onze gemeenteraad wil indienen? Antwoord vraag 1: Een indeplaatsstelling is het juridisch instrument waarbij de provincie tijdelijk in de plaats treedt van een gemeente. Dat gebeurt wanneer een gemeente haar wettelijke taak, namelijk de huisvesting van vergunninghouders, niet of onvoldoende uitvoert en deze taak namens en op kosten van de gemeente vervult. In Zuid-Holland zitten 17 gemeenten op dezelfde trede als Molenlanden. In heel Nederland lopen veel gemeenten achter met hun taakstelling. Waar er in 2020 nog circa 1.600 plekken tekort waren, zijn dat er in 2025 ruim 12.000. De provincie heeft uw raad geïnformeerd vanwege de kosten die verbonden kunnen zijn aan de opgave. Aangezien indeplaatsstelling maatwerk is, kan er vooraf geen omvang van de kosten worden gegeven. Vraag 2:	

Inleiding.

Onder het kopje 'Ambtelijk en bestuurlijk overleg' wordt duidelijk dat Gedeputeerde Staten al vanaf 2024 toezichtgesprekken heeft gevoerd en dat de gemeente Molenlanden sinds 1 juli 2025 achterloopt op de taakstelling.

Onder het kopje 'Motivering' meldt Gedeputeerde Staten dat op 1 juli 2025 de taakstelling opnieuw niet is gerealiseerd. Deze constatering vond blijkbaar ook op eerdere peilmomenten plaats.

2a. Kunt u op de peilmomenten in 2024 en 2025 een overzicht van de afgesproken aantallen en gerealiseerde aantallen geven?

2b. Klopt het dat u herhaaldelijk in verzuim bent geweest?

2c. Kunt aangeven op welk momenten u de raad hierover heeft geïnformeerd?

Antwoord vraag 2:

2a. In de brief van de provincie is een overzicht opgenomen van de cijfers per halfjaar, vanaf 2023. Hierin ziet u dat de achterstand sinds 2023 opgelopen is, op 1 januari 2023 was er nog een voorsprong. In 2023 is de taakstelling niet gehaald. Met name in het tweede half jaar zijn er weinig mensen gehuisvest. Dat is het moment waarop de achterstand ontstaan is. In de jaren daarna is de taakstelling per half jaar vaak wel gehaald, alleen de eerder ontstane achterstand is niet ingelopen.

2b. Met uitzondering van de in 2023 opgelopen achterstand hebben we elk halfjaar aan de taakstelling voldaan. Deze opgelopen achterstand hebben we echter niet in kunnen lopen met het reguliere aanbod sociale huurwoningen.

2c. De raad is op verschillende momenten geïnformeerd:

- 19 december 2023: raadsinformatiebrief;
- 21 oktober 2024: bijlage 3 Opiniërende sessie Asiel en Migratie;
- 1 november 2024: Provinciaal verslag CdK Zuid-Holland spreidingswet (ingekomen stuk).

Vraag 3 :

Inleiding.

De statushouders worden in principe gehuisvest in de (sociale) huurwoningen van het woningbestand bij de woningcoöperaties. Dit vloeit voort uit de Rijksopgave om statushouders, net als andere specifieke doelgroepen, met voorrang te huisvesten. Dit is ook vastgelegd in onze Nota Volkshuisvesting. Afspraken tussen de gemeente Molenlanden en de woningcoöperaties met betrekking tot deze toewijzing zijn vervolgens vertaald in de prestatieafspraken.

3a. Ervaart de gemeente Molenlanden problemen om de vertaling van de Rijksopgave naar de prestatieafspraken waar te maken?

3b. Wat is daarvan de reden en geldt dit onverkort voor alle woningcoöperaties?

3c. En in het verlengde daarvan: ligt dit binnen de invloedssfeer van het college?

Antwoord vraag 3:

3a. In de prestatieafspraken met de corporaties is opgenomen dat we samen werken aan het huisvesten van statushouders. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van statushouders. De corporaties committeren zich aan de taakstelling door zich actief in te zetten om hieraan naar rato uitvoering te geven.. Met de corporaties wordt goed samengewerkt om aan de opgave te voldoen.

3b. Redenen waarom het niet eenvoudig is om de achterstand in te lopen zijn o.a. dat de woningvoorraad niet altijd aansluit. Er zijn meer alleenstaande statushouders terwijl de woningvoorraad voor een groot deel bestaat uit eengezinswoningen. Daarnaast is de mutatiegraad in de sociale huursector gedaald: er komen minder woningen beschikbaar.

3c. Op korte termijn heeft het college daar niet altijd invloed op. Bij nieuwbouwplannen is zowel bij de corporaties als bij het college aandacht voor de bouw van kleinere woningen, passend bij de kleinere huishoudens die gehuisvest moeten worden.

Vraag 4 :

Inleiding.

Denkbaar is dat er, los van het woningbezit van de woningcorporaties, andere opties zijn om te komen tot invulling van de verplichting tot huisvesting van statushouders.

4a. Welke andere opties worden door u onderzocht?

4b. Tot welke uitwerking en gevolgen kunnen deze andere opties leiden?

Antwoord vraag 4:

4 a en b. In het huisvestingsplan dat de provincie vraagt, deelt het college het plan van aanpak. Het plan is op dit moment nog in voorbereiding. We bespreken met de corporaties welke mogelijkheden zij zien. Opties zijn o.a. flexwoningen realiseren op locaties die nog niet in gebruik zijn en bestaande panden al dan niet tijdelijk om te bouwen. De pilot Kamergewijze verhuur waar we u eerder dit jaar over geïnformeerd hebben wordt ook meegenomen in het plan van aanpak. In deze pilot worden meerdere alleenstaande statushouders in een woning gehuisvest. De inventarisatie van locaties voor de spreidingswetopgave, die op dit moment plaatsvindt, kan daarbij helpen. Deze opties hebben organisatorische en financiële gevolgen die worden uitgewerkt. De ervaringen vanuit de diverse gemeentelijke opvanglocaties voor Oekraïners nemen we mee in de uitwerkingen.

Vraag 5:

Inleiding.

Onder het kopje 'motivering' komt het woord 'coulance' voor. Gedeputeerde Staten benadrukt dat coulance alleen kan worden geboden wanneer het plan niet alleen tijdig en volledig wordt aangeleverd, maar ook aantoonbaar en voortvarend wordt uitgevoerd.

Blijft daarmee de dreiging dat de gemeenteraad van Molenlanden de kosten de indeplaatsstelling moet vergoeden onverkort gelden ook als u binnen zes weken met uw Huisvestingsplan voor Vergunninghouders (HvV) komt?

Antwoord vraag 5:

5. Wij hebben er vertrouwen in dat er een huisvestingsplan tot stand komt dat de goedkeuring van de provincie krijgt. We zetten in op een realistisch plan, waar de corporaties bij betrokken worden en in overleg en goede samenwerking met de provincie. We informeren uw raad daar nader over.